

namenom, da bi on nekako iz usmiljenja do nje postal njena — žrtva. Tu je igral pisatelj opasno igro: bati se je bilo, da se bosta njegovi gesli medsebojno uničili: ves sijaj duhovniškega nadčloveštva bi obledel, ko bi res postal Ribnik žrtva sodnice in bi padel ž njo; ako pa ob njej ne preizkusi svojih odpornih moči, pa se bo zopet težko razvil iz njega nadčlovek; kajti njegove mladostne izkušnje so po pisateljevih intencijah očitno nedostatne; on svojo pot jedva sluti, dasi mu jo Orel očitno kaže; a ne umeva je, dokler ni kaljen v življenjskem ognju.

Pisatelj je spretno objadral to opasno točko: sodnica je s svojo nepremagljivo zapeljivostjo za kratko dobo res omamila Ribnika, pa ne da bi ga pritirala do padca; bojimo se zanj pri onem sestanku, ko se je on odzval njenemu intimnemu vabilu, in oddahnemo si, ko se ločita neoskrunjena. Za Ribnika je to zadnja preizkušnja; zdaj zna presoditi brezno, na katerega robu je stal. Zato se nam zdi verjetno, da se naposled tako lahko iztrga iz rok mamljive ženske. Ko bi mu bila prej pisala tisto pismo v 17. poglavju, pismo, ki je vprav mojstrsko delo, bi bil Ribnik pač padel; a zdaj je ozdravljen in zdaj lahko nadaljuje svojo pot kvišku!

Le relativno veljavo torej prisojamo temu drugemu geslu; absolutnost v tem oziru bi peljala globoko doli, doli... Z obema rokama pa podpišem izjavo pisateljevo glede mladih mož, ki kolikor koliko nasprotuje onemu geslu (stran 79.): „Zdi se mi, da je nepokvarjenemu mladeniču v tistih letih dovolj, da sme biti v družbi mladih, lepih žensk in da se sme ž njimi pogovarjati; če zahteva že takrat kaj več, in čeprav le v svojem srcu, že ni več nepokvarjen in tudi ni zmožen več ene izmed najslajših, najčistejših sreč na svetu.“

Tako je prav! In naposled: ni treba in tudi ni mogoče človeku samemu vsega izkusiti, kar skusi. — —

Po teh preudarkih vzemite to znamenito knjigo v roke, da boste spoznali — pisatelja in pol!

Dr. Jos. Tominšek.

Jos. Stritar: Analiza njegovega življenja in delovanja. Spisal dr. Jos. Tominšek. V Ljubljani 1906. Samozaložba. Prodaja L. Schwentner. Cena 1. K. Tako vsestransko dosedaj še nihče ni ocenil Stritarjevih zaslug za naše slovstvo in nihče ne proučil tako temeljito duha, ki preveva njegova dela, kakor dr. Tominšek v tem svojem spisu, ki ga je prinašal naš list za pesnikovo sedemdesetletnico in ki je zagledal zdaj kot ponatisk v posebni knjižici beli dan. Ne dvomimo, pa bo rad posegel po knjižici vsakdo, ki ima opraviti bodisi v kateremkoli oziru z našim slovstvom ali ki se zanima zanje. Priporočali bi jo zlasti srednješolski mladini.

Izdajavec. Zgodovinska povest iz turških časov. Spisal F. V. Slemenik. Izdala in založila „Družba sv. Mohorja v Celovcu“. Drugi natisk. (Slovenskih Večernic 29. zvezek.) 1907. Cena za družnike 80 h, za neude in po knjižarnah 1 K.

Knjižnica za mladino. Urejujeta Engelbert Gangl in Ivo Trošt. Knjiga 31. Gruden 1905. (?) Vseletna naročnina K 3.20. Gorica 1906. Tiskala in založila „Goriška Tiskarna“ A. Gabršček. Vsebina: 1. Fran Žgur: Semena padajo. Otroške pesmi. 2. Ivo Trošt: Kitica pripovednih spisov.

Alphonse Daudet: Tatarin iz Tarascona. Prevel Josip Hacin. Salonske knjižnice VIII. zvezek. Ureja in izdaja Andrej Gabršček. V Gorici 1907. Tiskala in založila „Goriška Tiskarna“ A. Gabršček. Cena K 1.40, po pošti 10 h več.